

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
" 1/2 " 1 " 60 "
" 1/4 " — " 90 "

ÎN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
" 1/2 " 3 "

Numeri singuratici se vënd
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvnașul

INSERTIUNILE
se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

ADRESA:
„RĂVNAȘUL”
CLUJ. — KOLOZSVÁR
A. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Dascălul Poporului.

După rapoartele ce am cetit prin unele ziare înmormântarea lui Ioan Pop Reteganul s'a făcut cu mai mare pompă de cât cum am crezut, și cum ne-am exprimat în numărul trecut. La înmormântare au fost reprezentate mai multe foi, cărora răposatul multe coloane le-a fost umplut. A fost reprezentată printr'un membru din partea locului chiar și *Asociațiunea*, căreia răposatul i-a fost într'o scurtă vreme secretar al doilea, și timp îndelungat unul dintre cei mai sîrguincioși colaboratori.

Inteligența română din Bistrița și Dej, centrele cele mai apropiate de Reteag, de asemenea a fost reprezentată bine și a împodobit cu frumoase cununi de flori sicriul modest, care cuprindea rămășițele pămîntești ale modestului dascăl.

Peste toate aceste pompe convenționale s'a rostit la mormînt și un cuvînt viu, sincer și duios, care a exprimat recunoștința neamului cătră cel ce în viață nu a fost recunoscut cum ar fi fost vrednic să fie. Advocatul Dr. G. Tripon, om de inimă, a rostit acest cuvînt, pe care îl reproducem în parte, pentru-că exprimă idei identice cu cele exprimate de noi, fără să fi știut unii de alții.

*

Eată aprețirea făcută lui Ioan Pop Reteganul de dl Dr. Tripon:

Priviți în trecut la Ioan Pop Reteganul, ca pedagog! În școala lui, la prelegerile lui, nu încapeau băieții! Nu era de lipsă pedepse, nici pentru copii, nici pentru părinți. Căci el era iubirea întrupată pentru copii, trăia din plăcere și vocațiune pentru ei.

Rezultatele pedagogice strălucite și iubirea tuturor, era răsplătă pentru lucrarea lui de învățător. În toate centrele, unde a dascălit, aceleași simpatii și le-a cucerit.

Dar el a fost și dascălul adulților, ba chiar și elevul poporului. El s'a ținut morțiș de viața poporului român, în școală și afară de școală, la joc, la șezătoare, la vornicie și la jale, la miliție și la nuntă, pe ogoară și la pomene.

Pretutindenea el a studiat sufletul poporului, l'a surprins și l'a descris, așa zicînd l'a fotografat în toate manifestările lui spirituale! Cetiți-i toate cărțile, povestile, poeziile populare, chiuiturile: toate lucrările lui literare populare, — cari fac aproape o bibliotecă populară — a regretatului Ioan Pop Reteganul, și vă veți convinge, că a avut o iubire irresistibilă pentru popor, că a intrat adînc în inima și spiritul poporului, că s'a identificat, s'a contopit sufletește cu el.

În lucrarea lui literară a plasat și diligență și program conștient.

Scrierile lui păstrează și reprezintă azi și totdeauna limba vie a poporului român, din epoca noastră, din ținuturile studiate și cunoscute de el.

De programul lui s'a mai ținut: a presenta și multilateralitatea și »întregul« spiritului poporului românesc.

Și se nu credeți, că Ioan Pop Reteganul a făcut ceva avere cu lucrările sale literare! Se nu credeți, că a fost condus de egoism, de spirit gescheftar! Priviți la cărțile lui nevîndute, la scrierile lui inedite, priviți la nerentabilitatea muncii literare la noi, la biblioteca lui, și veți concluda, că aci avem de a face cu un suflet îngrădit și atras, per eminentiam, de viața, limba și spiritul poporului român. Și ce e mai mult: nici critica literară nu i-a fost totdeauna dreaptă!

Dar nu l'a alterat, căci nu vanitatea l'a condus în lucrările lui!

În merit însă: autorități chismate, ca dl prof. B. P. Hașdeu, Academia, Asociațiunea, dl prof. Viciu ș. a. au constatat cu competență, valoarea literară a lucrărilor lui. El și-a mers calea înainte cu statornicie și cu grabă aproape simptomatică. Cu ceva înainte de moarte și-a tipărit lucrările: »Novele și schițe« apoi »Pomicultura«, o carte foarte instructivă, pe care ar fi răspândit-o între toți nații, ca să facă din tot Românul grădinar și pomolog. Așa, cum el însuși a fost..... Ați cetit programul lui din prefață? Ce suflet bun, practic și mare! Și ce puțin teren de influință, de stăpînire!

În fine ce se vă mai spun: în ziua reposesării lui el a scris încă la masa lui de lucru! Adecă: el a murit cu peana în mână, în serviciul poporului român!!

În fine se reasumăm:

Ioan Pop Reteganul a trăit 52 ani. Din aceștia au muncit în ogorul literaturii populare, în al folcloricii și în al gazetării române, peste 32 de ani, ducînd viața grea, lipsită, oficiu obositor, găsind pretutindenea numai puțin sprijin, numai puțină interesare, dar aflînd în propria-i ființă, dragoste nețărmurită pentru aceasta muncă, și isvor nesecat în straturile vii și mari ale poporului nostru, a cărui limbă și viață, spirit și manifestare, l'a cucerit cu putere irresistibilă.

Astfel trece Ioan Pop Reteganul între nemuritorii literaturii noastre populare. Un conrast mîngăitor, față cu viața lui scurtă și lipsită. O mare dreptate, față cu abnegațiunea lui permanentă; față cu munca lui altruistă literară; față cu alierea lui sufletească cu un popor întreg, iubit și luminat de el.

Dar cunoscutu-i-ați și partea privată a caracterului, a individualității?

A fost caracter cinstit, până la invidiare; sincer și oblu, fără incunjur și fără sucituri, amic neîntrecut de senin, șagalnic, multilateral, și neînfestant; soț credincios în familie, totdeauna model; părinte iubitor și îngrijat de creșterea ficei sale; fiu neîntrecut în recunoștință și ajutorare, dată părinților și socrilor lui, cari-l supraviețuiesc și astăzi, rămași în casa lui, sub povara bătrînețelor. El a fost model între semenii săi întru toate; făclie, egal luminătoare în toate, dela început până la capăt.

Dar se termin și eu, cuvintele mele! Despărțirea ni-se impune, căci groapa așteaptă de 3 zile, deschisă.

Și în clipa aceasta dureroasă cătră tine mă îndrept, frate Ioane!

Îți mulțumesc pentru persoana mea, de anii de bună pretenie, ce am întreținut. Îți mulțumim, mai presus de toate, de iubirea ta neîntrepută, de munca ta inteligentă, stăruitoare și luminătoare, depuse cu entuziasm, între împrejurări neprielnice în serviciul literaturii populare române, în al pedagogiei române, în al ziaristicii române, în al folcloricii române!

Îți mulțumim de energia luminii și a brațelor, cu cari te-ai angajat în viața ta întregă, la ridicarea și luminarea culturală a poporului nostru!

În clipa aceasta cătră tine se îndreaptă »Asociațiunea« noastră, al cărei muncitor harnic, și secretar II ai fost! apoi se îndreaptă »Reuniunea învățătorilor din jurul Gherlei« și colegii tîi dela »Mariana«, și glasul academiciamului venerat Porcius și alții și alții.

În clipa aceasta poporul nostru întreg privește la tine, cu recunoștință și cu durere. Și amicii tîi de pretutindeni, cu scrisori și cu cununi, cu regrete și cu lacrimi!

Velul veșniciei se desface înaintea ta, și tu urci treptele ei nedorite încă.

La aceasta cale-ți prezentăm drept suită, pe lângă virtuțile tale, iubirea și durerea și recunoștința noastră a tuturor.

Să-ți fie partea — după încordările vieții — liniștea senină, și somnul tîu să fie neconturbat și dulce. Adio!

*

Luând noi act de această vrednică celebrare a memoriei celui mai harnic dascăl al poporului nostru, simțim o

† Ioan Pop Reteganul.

încurajare mai mult de a insista asupra ideilor ce am exprimat pe scurt în numerii de mai înainte.

Ni-se pare stătorit, că Pop Reteganul e vrednic ca pomenirea să i-o celebrăm în mod statornic, printr'un așezămînt. Propunem deci să se înființeze numai de cât o societate editoare de cărți populare, care să cumpere dreptul de editură a scrierilor lui nepublicate, sau necontractate cu alții și să-le publice și lătească în popor. Prin aceasta s'ar ajutata într'un mod cinstit și loial familia răposatului, și s'ar continua și perpetua lucrarea sufletului lui.

Societatea editoare, — în formă de societate pe acții, purtând eventual numele »Reteganul« — ar avea însă chemarea să editeze și alte scrieri populare, ba peste tot ori ce scrieri, cari bat în direcțiunea începută de Reteganul, spre luminarea poporului. — Înființarea acestei societăți, pe lângă momentul de pietate față cu memoria dascălului nostru, răspunde și unei arzătoare lipse — și ar aduce și folos. Poporul nostru cetește relativ foarte mult. Ne asemănat mai mult de cât »inteligența« lui. Dar nu prea are ce, și nu prea are bun. Sunt sute de oameni, cari trăiesc din comerțul cu cărți populare și sunt câți-va editori, cari s'au îmbogățit din produsele acestei branșe. Lucrarea lor însă nu e condusă de altceva de cât de — câștig. Societatea editoare ar fi chemată să lucre și cu plan cultural, urmărind paralel, — dacă nu în locul întăiu — și luminarea poporului.

Ținta aceasta a luminat cărarea vieții lui Ioan Pop Reteganul. A-o fi înțeleș și a-o urmări și noi în stil mare înseamnă o candelă la mormîntul lui și un stălp de foc întru cărmuirea poporului din robia egipteană a întunerecului și a neștiinței spre pămîntul făgăduinței și mântuirii.

Cei ce ne înțeleș și ne aprobă, îi rugăm să-și spună cuvîntul.

Crestături.

— **Autonomia Românilor gr.-cat.** Sub titlul: »A román görög katolikusok autonómiaja — írta Gyárfás Elemér — Budapest 1905. — a apărut o broșură de 45 pag. mari, care se ocupă de chestiunea ardentă a vieții noastre bisericești, de autonomia proprie și independentă a bisericii noastre unite cu Roma. Fiind că ni-s'a trimis anume, și autorul ne este cunoscut, ne vom ocupa cât mai curînd cu studiul așesta, care mai întăiu a apărut în »Katholikus Szemle« revista de frunte a Maghiarilor catolici, editată de societatea »S. Stefan«.

— **Misiunile populare**, pe care »Révașul« le-a luat pe aripile sale modeste, ca pe o idee înaltă și mîntuitoare, curg cu mare isbîndă în felurite părți ale țării, între credincioșii bisericii noastre. Am primit rapoarte despre misiunile din Bănat, apoi despre cele din Rîu-alb și suntem mîngăiați de binecuvîntarea ce Dumnezeu revarsă pe urma acestor lucrări de apostolie. Vom publica în nrii următorii aceste rapoarte și »Révașul«, care singur are meritul introducerii lor, se va simți fericit de a fi și pe viitor organul de publicitate a direcțiunii acestei noi, de viață sufletească în spiritul genuin al bisericii lui Christos, spre binele iubitului nostru popor.

Regele pentru limba poporului.

Vineri, 14 Aprilie n. M. Sa Regele Carol al României a rostit în ședința festivă a Academiei române un discurs, din care reproducem următoarele cuvinte, spuse ca din inima noastră a tuturor:

Mă bucur de câte ori am prilejul de a lua cuvîntul în același locaș, unde am auzit atâtea conferențe atrăgătoare și disertațiuni incusite, cari au răspîndit luminii nouă asupra trecutului nostru și îndrumări înțelepte pentru propășirea științei, adunînd astfel un material de mare preț pentru lărgirea templului, care adăpostește sufletul neamului românesc.

La temelă acestui templu se află limba, această duioasă limbă românească, care mi-a devenit îndoit de scumpă din ziua când am auzit-o răsunînd pe buzele neuitatei mele copile și de când, spre a mea mîngăiere, urmașii mei o grăiesc în jurul meu.

Minat de această simțire, am propus Academiei, acum 21 ani, întocmirea dicționarului »Etymologicum magnum Romaniae«, avînd mai ales în vedere culegerea și păstrarea acelor cuvinte vechi, cari — deși obârșia lor este slavonă, grecească sau turcească, — alcătuiesc originalitatea și bogăția limbii. Dorința mea era, ca Academia să scape aceste odoare amenințate a cădea în uitare, redându-le locul la care au drept și se pună o stavilă acestui val de nepăsare pentru graiul bătrînesc, stirpînd totodată buruienile neologismului, care înăbușe limba strămoșească. Limbile își au într'adevăr viața lor proprie, care se desvoaltă după niște reguli statornice, însă înriurirea scriitorilor de frunte și a academiilor asupra acestei desvoltări este deosemena netăgăduită!

De ce s'eu ne ferim de aceste locuțiuni vechi, cu obârșie așa de curată, ca aceea a liturghiei și letopisitelor țerii, și care nici măcar arhaisme nu sunt, de oare-ce le întîlnim în limba bisericii și a poporului? Mult mai de temut sunt neologismele sterpe, cu formă și înțeles pocite, cari

nu aduc nici o idee nouă, ci isgonesc numai cuvinte curat românești, spre a le înlocui cu altele străine, cu înțeles absolut identic, ca spre pildă: »avansare«, în loc de înaintare; »viaj«, în loc de călătorie.

Aceste parasite rătăcioase sunt mii, numărul lor crește pe zi ce merge și sfîrșitul va fi schilodirea limbii. Străcurarea lor o datorim în mare parte vieții politice, obiceiurilor apusene și educațiunii copiilor în străinătate. Aceste înriuriri nu au fost totdeauna norocite, nu numai asupra limbii, ci și asupra moravurilor, cari au perdut poate mai mult decît au câștigat. Urmarea cea mai de plîns a acestei greșite îndrumări este șanțul ce se sapă între limba claselor culte și neprihănită limbă a poporului. Despărțenia aceasta trebuie deci cu ori ce preț preîntîmpinată ca o primejdie pentru neamul românesc, a cărui unitate se întemeiază pe legea și limba sa. Știu, că Academia și un mînunchiu de scriitori vrednici luptă cu o patriotică osârdie spre a alunga această vătămătoare cutropire, însă rîvna și silințele tuturor nu vor fi de prisos spre a duce la bun sfîrșit această operă de însămîntare.

RÉVAȘUL CLUJULUI

— **La reuniunea femeilor »Sf. Maria«** din Cluj s'a înscris dna Cioplea, ca membră pe viață cu 10 coroane.

— **Despre petrecerea** din 11 Martie n. a. c. aranjată de tinerimea universitară în folosul casei, primim următoarea dare de seamă:

Seara la cassă au suprasolvit dneii și dnele: Dr. Ioan Vaida-Voevod 20 cor., Vasile Hossu 10 cor., Dr. Victor Poruțiu 8 cor., dna Telea 2 cor., Augustin Căciulă 2 cor., Dr. Elie Dăianu 10 cor., Petru Rus 2 cor., Ion Leoca 5 cor., dna Rantabuticescu 10 cor., Ion Cador 1 cor., Dr. Amos Frâncu 8 cor., Valer Vicaș 20 fil., Basiliu Podoabă 10 cor., dna Motta 12 cor., Victor Mandea 2 cor., Colonel Blașiu 5 cor., dna Pop 4 cor., dna Dr. Murășan 4 cor., Tulliu Roșescu 4 cor., Dr. Simion Tamaș 8 cor., Dr. Aurel Isac 16 cor.

Suma 359.20 cor.

Ni s'a trimis dela dneii și dnele: Dr. Aurel Vlad 20 cor., Dr. Liviu Leményi 10 cor., Alesandru Mocsonyi 20 cor., Dr. Iosif Gall 20 cor., Dr. Zosim Chirtop 10 cor., Dănilă Muntean 6 cor., dna red. Ana German 6 cor., Ion Bozac 5 cor., Dr. Nestor Oprescu 10 cor., Mihail Velici 10 cor., Ion Moldovan 4 cor., Dr. Cuparescu 2 cor., Demetriu Pop 2 cor., Coriolan Tîrnova 2 cor., Petru Gavet 5 cor., Absolon Faur 5 cor., Dr. Almășan 5 cor., dna Aurelia Dan 5 cor., Dr. Vasile Bian 20 cor., Nicolae Popovici 4 cor., Ion Hatiegan 2 cor., Victor Illyés 10 cor., Artemiu Șarkadi 10 cor., dna Elena Grădiștean 8 cor., dna Victoria Dr. Erdélyi 5 cor.

Suma 206 cor.

Scăzînd 343.02 cor. spese din intrate de 565.20 cor. rămîne venitul curat: 222.18 cor.

Primească toți iubiiții noștri sprijinitori mulțămîta noastră sinceră și recunoscătoare.

Cluj, 10 Aprilie 1905.

Sever Dan,
controlor.

Andrei Macavei,
cassar.

FOIȚA RÉVAȘULUI

Deosebirea bureților de alte plante.

(Urmare și fine).

Sporul se deosebește de sîmînta altor vegetali prin lipsa colțului (embrion). Sîmîntele tuturor plantelor mai mari cuprînd începutul fiitoarei plante, colțul, în care putem cunoaște pornirea rădăcinii și a trunchiului (radicula, pluma); bureții nu-l au, din spor crește un firicel (hypha), care se întinde mereu, se rîmurește și formează corpul buretelui (myceliu), acesta se nutrește, și la rîndul sîu produce și el spori.

Sporii sunt mici, din unii cîte 50—100 încep pe un virf de ac, de aceea nu-i putem vedea singuri, ci numai cînd sunt mulți la olaltă. Fiind ușori li ia vîntul, li duce apa, li risipesc animalele (paseri, albine, fluturi și altele). Sporii ce ajung în loc bun, incolțesc și cresc, ceilalți pier. Unii sunt găzduiți de plante vii, ca tăciunele, perenospora, rugina, iasca ș. a. Avînd sporii umezală și căldură incolțesc din afară pe coajă, de unde mai tîrziu pătrund apoi în corpul plantelor. Spre acest scop cearcă o zgărietură, o crepătură cît de mică, creștătură (la cucuruz, arbori) lovire de grindină; lipsind acestea firicelul se tîrie pînă la deschizăturile mici (stomate, lenticele) ce le au plantele pentru primirea aerului. Ajuns buretele în corpul plantei se hrănește bine, se desvoaltă, iar după un timp în una sau altă parte, vine la iveală, începe să rodească și se-și coacă sporii, sîmînta sa.

În modul pomenit se desvoaltă și bureții cîrnoși. Firicelul pornit din spor, intră în pămînt, în lemn ori în alt strat, unde se rîmurește și formează corpul buretelui (aparatur vegetativ = myceliu, fig. 2. m). Pe myceliu crește corpul roditor (aparatur sporifer), care la bureții mari se

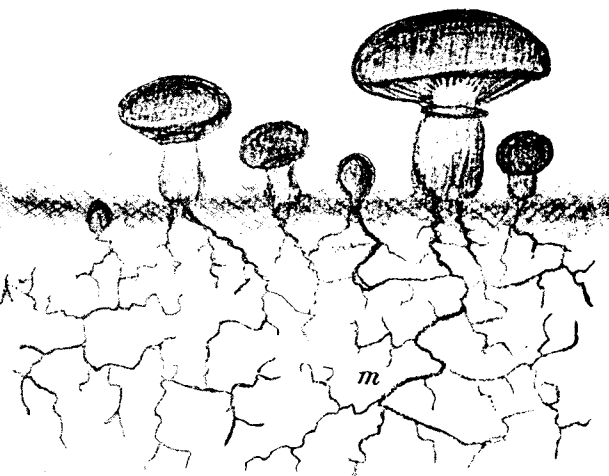

Fig. 2. m myceliul ciupercilor, care este ascuns în substrat. numește: ciupercă, hiribă, mînatărcă, brîncă ursului, iască etc.

Aparatur vegetativ, adecă partea ascunsă în pămînt, care se nutrește și crește, și care răspunde la rădăcina, trunchiul și frunzele altor plante, noi dară nu o vedem, și nici nu știm despre ea pînă pe timpul rodirei, cînd vine la iveală și formează corpul cîrnos, ce răspunde la rodul altor plante. Cînd dară noi culegem ciuperci, ciuciuțe, hiribe etc. culegem rodul numai, iar aparatul ve-

CĂRȚI DIN ORI CE PĂRȚI

Misiunile populare din Bucova.

Teara Hațegului, 15 Aprilie n. 1905. Bucova e o comună de 1500 suflete, cam la 30 km. depărtare dela Hațeg, între munți frumoși la privire, dar plini de toate miseriile țării noastre frumoase, dar nenorocite. În cele bisericești se ține de protopopiatul Ulpiei-Traiane. În aceasta comună puternică, dar resfirată s'a ținut cele dintăiu misiuni populare în Țara Hațegului, urmînd astfel pilda dată mai întăiu în diecesa noastră a Lugoșului, în marea comună grănițerească Cugir. Aceiași, cari au făcut misiunile din Cugir și Orăștie, alătura de protopopul Clujului Dr. Dăianu, anume vicarul Hațegului Dr. Iacob Radu și protopopul Orăștiei Dr. Traian Frențiu, au purtat și aici greutatea muncii, ajutați de un nou sprijinitor al misiunilor, tînerul protopop al Ulpiei-Traiane: Nicolae Muntean și de mai mulți alți preoți din jur.

Misiunile au decurs astfel: Vineri în 7 Aprilie au sosit Dr. Radu și protop. Muntean la Bucova, venind printr'o ploaie și vijelie groasnică. Sara la 6 ceasuri după »Impărate Cerescu«, vicarul Dr. Radu a rostit cuvîntarea de introducere și predica de temelie despre scopul omului. Timpul fiind foarte urit biserica n'a fost chiar plină, dar totuși au fost de față vre-o 6—700 oameni.

Sămbătă, 8 Aprilie, după utrenie a predicat protopopul Nicolae Muntean despre păcat; la liturghie după s. evanghelie a predicat Dr. Iac. Radu despre pocăință. Biserica era îndesuită — și s. slujbă a ținut pînă la 11 ceasuri. La ameazi a sosit și protopopul Orăștiei Dr. Frențiu. La 2 d. a. s'a început vecernia. Dr. Frențiu a predicat despre s. mîrturisire. Îndată s'a făcut molitva și 7 preoți au început a mărturisi, mai întăiu pe toți preoții adunați, apoi pe credincioși, pînă la 8^{1/2} seara. De pe la 4 ceasuri începuse o ninsoare groasnică, totuși poporul a rămas în vîfor de s'au spovedit.

Duminecă la 7 oare s'a început utrenia. Dr. Radu a predicat despre cele din urmă ale omului. Apoi s'a început s. liturghie. Înainte de cuminecare a predicat Dr. Frențiu despre s. jertfă a liturghiei și s. cuminecătura. Ceilalți preoți începînd dela 6 ceasuri au tot spovedit. S'au cuminecat 564 credincioși afară de elevii din școală.

După liturghie s'a ținut parastas pentru morți apoi vicarul Radu a ținut cuvîntul de încheiere împărtaşind binecuvîntarea arhierescă.

Poporul din Bucova se ocupă cu cărăușia de cărbuni la Hațeg, unde tîrgul de sîptemână e Lunia, de aceea Dumineca sunt cei mai mulți duși. De astă dată însă oamenii au rămas acasă și au rămas foarte mîngăiați de învățăturile, ce li-s'au dat. S'a dovedit și aici, că pentru renașterea poporului nostru cele mai potrivite, și poate unicele mijloace, sunt misiunile. *Ulpiu Traian.*

Cu 1 Aprilie începe nou abonament

la

„Révașul“ Pe ¹/₄ de an costă 90 fil.
„ ¹/₂ „ „ „ 1'60 „
„ 1 „ „ „ 3'20 „

Restanțierii se binevoiască a-și achita datoria.

getativ, rămîne în pămînt, unde avînd condițiunile de lipsă — umezală și căldură — va produce alte ciuperci, alți ciuciuțe, și alte hiribe. Așa trăiește myceliul buretelui de casă (Merulius) în scîndurile lemnului din zid și nu știm despre el pînă la rodire, cînd umple crepăturile scîndurilor cu o masă moale, umedă ca și iasca, care se face pe unii copaci.

Aparatur sporifer al bureților are diferite forme; al buretelui de casă, pomenit mai înainte

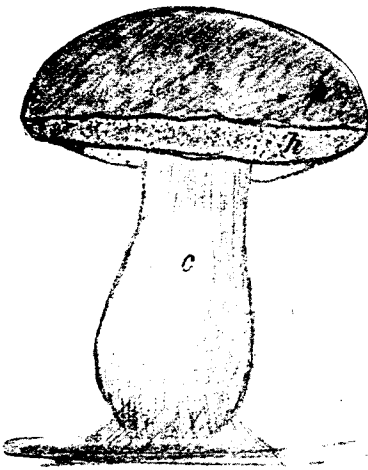

Fig. 3. Mînatărcă (Boletus), c cotor, se fac sporii, și p pălăria cu h hymeniul.

este neregulat, format din mai multe pături. La cei mai mulți bureți mari deosebim în aparatul roditor sau sporifer 2 părți: cotorul (picior, stîp), ce crește din substrat, și pe aceasta pălăria (cap, umbrelă, căciulă), care ni se infățășează cu cele mai felurite forme. În pălărie anume sau în crețele ce sunt de desuptul ei ca la Ciupercă, (fig. 1. h) ciuciuțele; sau în niște țevșoare, carele mărunt asemenea împunsăturilor de ac, cari se găsec tot sub pălărie, ca la Mînatărcă (Boletus fig. 3. h), iască (Polyporus) ș. a.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Vestim tuturor cu plăcere, că vindem următoarele cărți în folosul bisericii celei noue:

Cursele Diavolului, narațiuni populare, de I. Bochiș. Prețul 70 fil. plus 10 fil. porto postal.

Periculoși pentru stat, narațiune de Bolanden, trad. de Ioan Bochiș. Prețul 30 fil. plus 5 fil. porto postal. Pentru 1 cor. 10 fil. le trimitem amîndouă.

Asemenea toate scrierile d-lui Canonic Dr. Bunea din Blaj, se vînd la noi, în parte în folosul bisericii celei noue.

— **Misiunile din Riu-Alb** (vic. Hațegului) au isbîndit foarte bine. Au predicat Dr. Iac. Radu și Dr. Traian Frențiu, uneori sub cerul liber, neputînd biserica cuprinde mulțimea cea mare de popor. Deodată cu misiunile s'a ținut și sinodul vicariatului Hațeg și astfel aproape toți preoții au fost de față. Cîte 14—15 preoți ascultau mărturisirile.

În *Bănat* s'au ținut misiuni în Ticvaniu-mare, Vărădia și Mercina, cu isbîndă foarte frumoasă, conlucrînd protopopul Lugoșului George Popovici, Cornel Teaha, protopop în Liget, Aug. Radu, preot în Vărădia, Stefan Roșian, spirit. seminarului din Blaj și Dr. Epam. Lucaciu, preot în Cenadul-sêrbesc. Au predicat mai ales cei doi din urmă cu mare succes. Rapoarte amănunțite vom da în nrii ce urmează.

Mai apropiat se țin misiuni în comuna *Tic*, protopopiatul Clujului, sub conducerea protopop. Dr. Dăianu, începînd de Vineri, 21 Aprilie pînă Duminecă, 23 Aprilie.

— **Cetitorule, lățește »Răvașul« între cunoscuții și vecinii tei.**

După-ce ai cetit foaia nu o arunca, nici nu învîlî cu ea mărfuri, ci dă-o să o cetească cineva, care n'a putut-o încă abona.

Ori-cine a căpătat-o așa și-a cetit-o să facă și el asemenea.

Din mână în mână să meargă »Răvașul« la zeci și zeci de inși!

— **Din diecesa Orășii** ni-se scrie: La întrupirea de Paști a preoților din districtul protopopesc al Eriului — diecesa Oradană, — care se va ținea în comuna Sanislău, în 21 Aprilie n. a. c. ca comisar episcopesc va participa Ilustritatea Sa Dr. Augustin Lauran, canonic-abate, prelat-papal și vicar gen. episcopesc; cu care ocaziune va rosti și două predici de pocăință, una înainte de mărturisiri, iar cealaltă după sfîrșitul mărturisirilor la Liturgie. Tot districtul, atât clerul cât și poporul, privește cu mare interesare la acest eveniment, cu atât mai virtos, că la noi arare ori putem saluta în mijlocul nostru membrii capitulari. Despre decursul conferinței vom refera la timpul sîu.

— **Di Dr. Cassiu Maniu**, care a fost osîndit la un an temniță de stat pentru un articol publicat în »Tribuna« din Sibiu, în 16 Aprilie n. și-a isprăvit osînda în temnița din Vaș și a fost pus în libertate. — Alți Români îi vor lua locul, ca nu cumva să piară dovezile pentru libertatea presei din Ungaria. —

Aparatul sporifer al bureților mici, încă are felurite forme, ca de glob, ou, sac (conidiu, sporidiu, sporangiu fig. 4. c) și se deosebește de aparatul vegetativ prin culoarea sa neagră, ruginie ori galbină-verzie. Fiind aparatul copt creapă, iar sporiul din el se risipește. Sunt între bureții mici unii, al căror aparat sporifer este de 2 feluri, așa și sporiul ce-i produc, anume au *spori de vară (protospora)* și *spori de iarnă (teleutospora)*. Cei dintîiu încolțesc îndată ce au scăpat din sporidiu și așa servesc la înmulțirea de vară, cei din urmă la înmulțirea din primăvara și vara anului ce vine. Sporiul de iarnă (*teleutospori*) sunt mai groși în păreți, și înzestrați cu însușiri de a răbda frigul și umezala iernii.

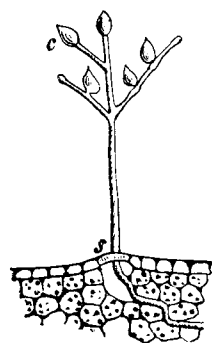

Fig. 4. *Perenospora* eșită din coaje, ca să rodească, c conidii.

Bacteriile și drojdiile se înmulțesc prin împărțire, spori numai atunci produc, când condițiunile de traiu li-s'au schimbat, li-s'a gătat hrana, ori a încetat căldura ș. a. Sporiul lor deși foarte mici, au totuși țaria ca și după timp mai lung să se poată înmulți.

Traiu bureților ne esplică de ajuns *rolul însemnat* sau lucrarea, ce o au ei în economia cea mare a naturii. Unii din ei provoacă îmbolnăvirea omului, animalelor, ba chiar și a plantelor, alții fac lucruri folositoare, ajută ferberea musturilor, dospirea pâinii, înăcrirea laptelui ș. a. iar alții mijocesc putrezirea, și prin ea destrămarea și întoarcerea în pămînt a materiilor organice.

— **Himen.** Di Dr. Daniel Szabó, avocat și *Augusta Maria de Csato* se vor cununa în 1 Maiu n. în biserica catedrală din Blaj.

— **Maghiarisarea Oltului.** Organul societății de maghiarisare »Magyar Szövetség« se ocupă cu gânduri mari de cucerire pe sama Ungurilor. Spune adecă în numărul sîu dela 1 April., că ar trebui așezate colonii maghiare pe Valea Murășului, pe a Someșului și pe a *Oltului*, ca prin acestea să maghiarizeze poporul românesc. Pe Olt are mai mult necaz organul amintit și îl numește »riu necredincios«. — Noi numai atîta zicem doritorilor de maghiarisare, ca să ducă coloniști Unguri cât de mulți pe țeara Oltului, și-i asigurăm, că coloniștii în 10 ani vor uita limba ungurească.

— **† Ioan Simionașiu**, președinte la sedria orfanală și protonotar onorar comitatens, membru în directoriul »Șuluțian«, membru la »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« și membru la »Societatea pentru fondul de teatru român«, etc. a încetat din viață în mod neașteptat Sâmbătă în 2/15 Aprilie a. c. la oarele 3 $\frac{1}{2}$ p. m. în anul al 67-lea al etății și al 32-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pămîntești ale scumpului defunct s'au așezat spre vecinică odichnă Luni, în 4/17 Aprilie a. c. la oarele 4 p. m. după ritul gr.-cat. în cimiterul gr.-or. din loc. Fie-i țărina ușoară și memoria binecîntată! Deva, la 2/15 Aprilie 1905. Îl deplîng: Elena Simionașiu născ. Șuluț, ca soție. Luca Filipaș, Victoria Frâncu măr. Dr. G. Wilt, Florica Frâncu măr. Botean, Roma Șuluț, Dr. George Wilt, Iosif Botean, ca nepoți și nepoate. Ana Șuluț, Alexandru Șuluț, Amalia Șuluț născ. Todosie, ca cumnat și cumnate.

— **Procesele »Drapelului«.** Procurorii ear au scăpat țeara de pierire. În 17 Aprilie curtea cu jurați din Timișoara a pertractat procesele »Drapelului«. Când sunt chemate zierele noastre înainte judecătorei, știm înainte, că vor primi osîndă aspră. — Așa s'a întemplat și cu »Drapelul«. *Mihail Gașpar* a fost osîndit la 10 luni temniță de stat și 400 cor. pedeapsă în bani, — *Dr. Stefan Petrovici* a primit 6 luni temniță de stat și 200 cor. pedeapsă în bani, ear *Dr. Cornel Jurca* a fost osîndit la 8 luni temniță de stat și 400 cor. pedeapsă în bani. —

— **Producțiune teatrală-declamatorică** aranjază tinerimea școlară și adultă din Cara în sala școlii din loc la 1 Maiu n. (a doua zi de Sf. Paști). Inceputul la 7 oare seara. Venitul curat e destinat în favorul fondului pentru edificare unei biserici nouă. După producțiune urmează joc. În pauză se va juca »Călușerul« și »Bătuta« de tinerime.

— **Tinerimea română din jurul Ernotului** (Radnoth) va da un Concert împreună cu dans, în 1 Maiu n. a. c. (a doua zi de Sf. Paști) în sala hotelului »Central« din Ernot cu concursul mai multor d-ni alumni ai Institutului pedagogic din Blaj. Inceputul precis la 7 oare seara. Prețul de intrare: de persoană locul I. 1 cor. 60 bani, locul II. 1 cor. Venitul curat e destinat $\frac{1}{3}$ parte pentru biserica din Ernot, $\frac{1}{3}$ parte pentru biserica din Șeulia-română, ear $\frac{1}{3}$ parte pentru »Clubul agronomic« din Ernot. În pauză se va juca »Călușerul« și »Bătuta«.

Lucrarea de putrezire și destrămare, este de cea mai mare însemnătate, prin ea bureții ni-se înfășează ca niște făptuitori, cari nu pot lipsi, mijlocind ei adecă putrezirea ființelor moarte (animale și plante), prepară prin aceea materia de lipsă la creșterea altor ființe. Din materia preparată de ei cresc plantele, din ea se hrănesc, și din ea formează acele multe substanțe, cari le îngrămădesc în rădăcinile lor (morcov, sfeclă ș. a.) în trunchiurile lor (lemn, cartofi, iarbă) în frunze, fructe și mai ales în semânturi (poame, grâu, orz etc.), cari ni-le dau ca hrană nouă oamenilor, le dau animalelor multe ce se găsesc pe rotogolul pămîntului. Materia se schimbă, dar nu se pierde, tot ce se ia din pămînt, încetînd viața se întoarce iar în pămînt, ca să servească de hrană altor plante și prin acestea altor animale.

În locul nisipos, petros nu se face nimic, dacă însă acest loc se va presera cu frunze, ori gunoii chiar, și dacă bureții mici avînd apă și căldură le vor destrăma și putrezi, locul petros se va schimba în loc roditor, în el vor crește ierburi, se vor face bucate și alte plante roditoare. Vedem dară, că bureții sunt folositori agriculturii, prin putrezirea ce o provoacă ei prepară hrana plantelor, ierburilor și pomilor, cari la rîndul lor ne îndulcesc lipsele noastre și dau hrană animalelor. Bureții duc îndeplinire putreziunea, ei risipesc materiile lipsite de viață și le întorc în pămînt, ca să resară din ele feluritele bunătăți ale pămîntului, nutremîntul și îmbrăcămîntea noastră și hrana numeroaselor animale.

Dr. Ambrosie Chețianu.

— **Din Arad** ni-se scrie: Di *George Popp*, profesor la gimnasiul de stat din Arad, și preot al diecesei gr.-cat. de Oradea-Mare, a fost denumit de V. A. diacon onorar și asesor consistorial. Nu putem de cât numai să gratulăm guvernului diecesan de Oradea-Mare, pentru aceasta distincțiune, ear dlui George Popp îi dorim, că interesul cel arată pentru tot ce servește spre înaintarea bisericii noastre, să-l poată dovedi întru mulți fericiti ani.

— **† Valentin Cherebețiu**, oficial de poștă și telegraf, după un morb scurt și sdrobitor a repausat în Domnul la 14 Aprilie n. a. c. în Blaj, în al 25-lea an al etății. Osîmintele neuitatului se vor așeza spre odichnă vecinică în cimiterul comun din Blaj, după ritul bisericii greco-catolice la oarele 3 d. a. Blaj, 15 Aprilie 1904. Îngerul Domnului vegheze asupra țărinei sale! Gavril Cherebețiu și soția sa Ana Carșai ca părinți. Iuliana Cherebețiu m. Varna și fii lor Victor și Silvia ca nepoți. Eugenia Cherebețiu, Leontina Cherebețiu m. Tămăș ca surori. Vasiliu Cherebețiu, ca bun Vasiliu Mica cu soția sa Ana Catona. Michail, Elisabeta și Maria Cherebețiu cu soțul seu Vasile Ghetie. Ioan Cherebețiu cu soția sa Agneta. Augustin Carșai cu soția sa Terenția. Iulian Carșai cu soția sa Victoria. Gavril Carșai cu soția sa Roza. Hortensia Carșai cu soțul seu Vasile Bene. Aurelia Carșai cu soțul seu Alesandru Pop. Ester Carșai cu soțul seu Demetriu Băican, ca unchi și mătuși. Aug. Opiș cu soția sa Eva Pop, ca uncheș.

— **Corul bisericii gr.-cat. din Nădlac**, sub conducerea dlui învățător Constantin Savu, invitat la Concertul cu dans ce-l va aranja Luni la 1-a Maiu n. (a doua zi de Paști), în sala cea mare a casei comunale. Venitul curat se va folosi pentru provederea pruncilor săsaci cu cărți. Suprasolvirile se primesc cu mulțămîță și se vor cvita pe cale ziaristică. Programa: 1. Cristos a înviat, arang. de Constantin Savu, cor mixt. 2. Cuvînt de deschidere, ținut de dl Const. Savu. 3. Cisla, operetă comică cu soli de C. G. Porumbescu, cor bărb. 4. Țiganul vîntător, poesie de * pred. de Mihai Cobeleac. 5. Dulce-i glasul tîu, romanță de J. K. Karrász, cor mixt. 6. Șoldan viteazul, cîntec comic de V. Alexandri, pred. de Ioan Bărău. 7. Brumărelul, baladă cu soli cu acompaniament de musică de Iacob Murășan, cor mixt. 8. Otrava de hârciogi, comedie într'un act de Anton Popp, pred. de Jelița Lipitor și Teodor Precupaș. 9. Durerea-mi este mare, vals arm. de Constantin Savu, cor mixt.

— **Primirea de elevi în școala c. r. de cadeți**. Pe anul prim a școlii c. r. de cadeți (infanterie) din Sibiu, se primesc cu începerea anului școlar 1905/6 (mijlocul lui Septemvrie) aproximativ 30—40 tineri fizicește apti, cari cu 1 Septemvrie anul curent au plinit etatea de 14 ani, dar n'au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dînși aplicare pentru chemarea militară, și au absolutat cu succes cel puțin îndestulilor patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire, cari totodată cuprind și amănunte despre examenul de primire, și despre ajustarea rugărei se pot căpăta pe lângă trimiteria anticipativă alor 45 fil. la școala de cadeți. Recursele pentru primire sunt a se inainta la comanda școlii, abia după primirea testimoniului dela finea anului școlastic curent, dar *cel mult pînă în 12 Iulie st. n.* Dacă recurentul are să mai facă vre-un examen de repetire, atunci trebuie să trimită un atestat interimal. Cererile necomplete ajustate, care se înain'ează tocmai la terminul ultim, adecă 12 Iulie st. n., nu mai pot fi luate în considerare. E de observat, că cereri care intenționează obținerea unui loc de tot gratuit — fondat din partea statului — sunt a se inainta necondiționat la ministeriul maghiar pentru apărarea țării, pînă la terminul hotărît publicat în foaia oficioasă »Budapesti Közlöny. adecă cel mult pînă în 15 Iunie st. n.

— **Atragem** atențiunea la catalogul de cărți vechi — dar în stare foarte bună, ce publicăm pe pag. IV.

— **Vin de Paști**, foarte bun, curat, se vinde în cantități dela 50 litre în sus, cu 70 fil. litra. Unde — spune administrația foii.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Intre Someș și Prut** de *Augustin Paul*. »Schife, impresii, amintiri«. — Acesta este titlul celui mai nou volum eșit din atelierele institutului de editură »Minerva« din București, care și-a făcut deja nume și renume cu edițiunile sale elegante. — Volumul acesta a unui compatriot și confrate — dl Augustin Paul, Delaletca, redactor la »Gazeta Transilvaniei« — se distinge pe lângă frumșea și eleganța sa și prin ieftinătatea prețului. Deși se estinde pe 312 pagine costă totuși numai 7.50 lei (1 leu cam 1 cor.). Și pînă vom avea ocazie a face cunoscut mai de aproape volumul dlui *Augustin Paul*, îl recomandăm tuturor iubitorilor de literatură românească.

Mare surprindere!

600 bucăți numai cu fl. 195.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umblă punctuos pentru ce să dă garanță de 3 ani, 1 cravată de mătăsă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1 broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coș de măgele minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu cheia patent, recuise de scris de nikel, prima, 1 p. butoni de simili briliante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, un drăguț album, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la coresp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. **Toate laolaltă cu orologiu — care singur e vrednic banii aceia, costă numai 1 fl. 95.** Trimiterea cu rambursă ori trimitând banii înainte la casa de export.

S. URBACH, Krakau Nr. 154/K.

NB. Pentru ce nu cunvine să retrimite banii, astfel risicul eschis (66) 13—

50.000 părechi de păpuși

4 păr. pentru numai fl. 280

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de batjocură din pricina cumpărării unei mari mase de ghete. 1 păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni și 1 păr. p. dame păpuși de modă, cu »paspoil«, foarte eleganti, fasonul cel mai nou, cup-tușiți bine pentru iarnă, foarte drăguți și ușori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai fl. 280. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuși a lui S. Urbach
Krakau Nr. 154/K.

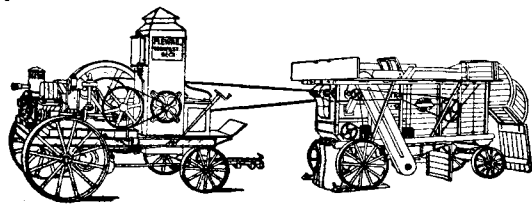
Schimbul permis, și banii se returnează la dorință, astfel risicul eschis. (45) 13—13

Dénes B. Budapest,

Magazinul și reprezentanța fabricii priv. ces. și reg. de

MAȘINI și MOTOARE alui

Plewa E., inginer, succesorul lui Brauner & Klasek.

MOTOARE

de benzin, gaz și vapor după modelul din 1905.

2-100 HP.

LOCOMOBIL DE BENZIN 2-20 HP.

Baterii de puterice motoare de gaz în ori-ce mărime cu putere de cal și cu spese de umblat de 2-3 fil. pe ceas. Prețuri ieftine și condițiuni de plătere favorabile. Lista de prețuri gratis.

Se primesc reprezentanți solizi de provincă.

(77) 3-12

Următoarele cărți din biblioteca unui învățat se vînd foarte ieftin.

A se adresa la domnul

George Stețiu în Suceava
(Bucovina).

Transportul pe spesele primitivului.

C.

Cor.

1. Julius Stockhammer's Gesangs-Methode 1:50
2. Th. Sickel: Das Privileg Otto I. für die röm. Kirche v. Jahr 962 1:50
3. Dr. Schlesinger: Geschichte Böhmens II. Aufl. 3—
4. Dr. Joh. Loserth: Die Königsauer Geschichts-Quellen (lat.) 3—
5. Schuller Libloy: Siebenbürgische Rechtsgeschichte 3—
6. A. Luben: Sprachmusterstücke für den Selbst- u. Schulunterricht 4—
7. Dr. R. Kukula: Sitzungsberichte der k. k. Akad. der Wissenschaften in Wien: Die Mauriner Ausgabe des Augustinus. Ein Beitrag zur Gesch. der Literatur u. der Kirche im Zeitalter Ludwig XIV. 1—
8. F. A. Wolf: Gesch. des span. Thronfolgekrieges I. II. III. 5—
9. Dr. Jos. Beck: Gesch. d. Stadt Neutitschein u. Umgebung 1:50
10. Dr. I. B. Weiss: Lehrbuch der Weltgeschichte I. II. III. IV. Bd. 17—
11. Josef Fiedler: Aktenstücke zur Gesch. Franz Rákoczy's u. seiner Verbindungen mit dem Auslande 3—
12. Dr. Schultz: Lehrbuch der deutschen Reichs- und Rechtsgeschichte 3—
13. Dr. Franke: Der Ausgang des medizinischen Reiches 3—
14. Dr. S. D. Teutsch: Urkundenbuch der ev. Landeskirche A. B. in Siebenbürgen 3—

15. Julius Lippert: Geschichte der königl. Leibgedingstadt Trautenau 1:50
16. Dr. Heinrich Zeisberg: Arno, erster Erzbischof von Salzburg (785—821) 4—
17. Alex. Szilágyi: Georg Rákoczy I. im XXX. jährigen Kriege (1630—1640) 2—
18. Schuller: Die Grundverfassung der Sachen in Siebenbürgen u. ihre Schicksale 1—
19. Chronik der Orte Seelowitz u. Pohlitz u. Umgebung v. Joh. Eder 2—
20. Analekten zur Gesch. des Humanismus in Schwaben (1512—1518) v. A. Horvát 2—
21. Dr. Ferd. Bischof: Deutsches Recht in Olmütz 1:50
22. Carl Grey: Die parlamentarische Regierungsform 1863 1:50
23. Joh. Craf Majláth: Geschichte der Magyaren v. Maria Theresia bis Ende der Revolution 3—
24. Dr. Fr. Körth: Der endemische Cretinismus 3—
25. Dümler: Pilgrim von Passau u. das Erzbistum Lorch 1:50
26. Joh. Pogner's Verzeichnis über den Bau der evang. Kirche in Pressburg vom (1636—1638) u. Joh. Liebergott's Tagebuch von den Verfolgungen der Evangelischen in den Jahren 1672—1683, durch Paul Lichner, Pressburg 1861 1:50
27. I. H. Benigni: Handbuch der Statistik und Geogr. von Siebenbürgen. 2:50
28. Görres: Kirche und Staat nach Ablauf der Kölner Irrung 3—
29. Genealogie der eur. Regenten 1:50
30. Genealogisches Taschenbuch der deutschen gräflichen Häuser auf das Jahr 1847 2—
31. Gothaisches Taschenbuch der freiherrlichen Häuser 1859 2—
32. G. D. Teutsch: Geschichte der Siebenbürger Sachsen 2—
33. Nikolsons Ohrtrommeln 2—
34. Epitome chronologica rerum hungaricarum et transsylvanicarum a divo Stephano ad annum 1736 Claudiopoli 1737 25—
35. Transsylvania et bellum Boreo orientale 8—
36. Epistolae imperat. et regum Hungariae Ferd. I. et Maximiliani II. Pestini 1808 2—
37. Selecta latinae orationis exempl. vol. II. 1:50
38. Historia Antiqua usque ad Caesaris Augusti Obitum libri XII. Edidit Em. Hoffmann 1—
39. Adalék Északnyugoti Dacia földi és helyiratához, írta Torma K. 1:20
40. A gyulafehérvári káptalani levéltárnak czimjegyzéke, írta Beke A. 60—
41. Magyar tört. Életrajzok (Csömöry Zay Fer. 1505—1570, írta Tallóczy L. 1—
42. Történelmi Tár 1896 1-ső füzet Január-Március 80—
43. A nagyszombati állami főgymn. tört. írta Dr. Boros Gábor 1896. 60—
44. Az erdélyi egyházmegyei papnövelde története írta Beke Antal 80—
45. Buda és Pest sz. kir. városoknak tört., írta Podhraczký József. 80—
46. Die Stiftung des kath. Theresianischen Waisenhauses bei Hermannstadt von Wilhelm Schmidt 50—
47. Die Herren von Hindberg, Ebersdorf, Adelsgeschichte, von Dr. Arnord Meiller 2—
48. Geschichte d. böhm. Finanzen von 1526—1618 von Dr. A. Gindely 2—
49. Anna von Luxemburg 1382—1394 von Const Höfler 1:50

50. Über den von Anselm Schramb und Hieron. Pez veröff. Breve chronicon austriacum von Meiller 1—
51. Der Stand der chinesischen Geschichtsschreibung in dem Zeitalter der Sunna, von Dr. Peizmaier 1—
53. Stimmen aus Oesterreich zu Lehr und Wehr, von Dr. Kralik 30—
54. Magister Hissmann in Göttingen 60—
55. Anti-Caesar, Gelegenheits-Bemerkungen des Sabienus von Rogeard 30—
56. Kurze Geschichte der Olmützer Universit. 50—
57. Im rechten Licht, Eine Antwort auf die »Res Tirolenses« 60—
58. Geschichte des evang. Gymnasiums A. B. zu Mediasch von Schuller 60—
60. Catalogus venerabilis cleri archidieceos Olomucensis, 1865. 1—
61. Schematismus venerabilis cleri dioeceseos transsylvaniensis, 1846 1—
62. Grundzüge der Postgeographie u. österr.-ung. Statistik IV. Aufl., Wien 1893 3:50
64. Bukowinaer Pädagogische Blätter. (1892, 1894, 1895, 1897, 1898) 3—
65. Weltgeschichte von Fr. Schneller I. Th. Vorwelt 50—
66. Officia propria sanctorum patronorum regni Poloniae et Sueciae, Viena 1824 1—
67. Systema theologiae pastoralis a Thomas Josepho Powondra T. IV. 1812 80—
68. Wattenbach W.: Die österr. Freiheitsbriefe 80—
69. Schuller I. K.: Georg Reicherstorffer u. seine zeit. (Ein Beitrag zur Geschichte von Siebenbürgen 1527—1536) 80—
70. Dümler E.: Über die südöstlichen Marken des fränk. Reiches unter den Karolingern (795—907) 1—
71. Chmel I.: Beiträge zur Geschichte König Ladislaus des Nachgeborenen 80—
72. Chmel I.: Habsburgische Excursen I, II, III, und IV. a 60—
73. Grotefend C. L. Dr.: Epigraphisches 60—

Neajunse în preț și calitate

sunt mașinile mele de cusut cele mai noue, sistem Singer și bicicletele mele.

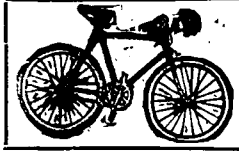

Mașini de cusut Singer, cu brațe înalte și casten 40 cor.; cu »Ringschiff« 78 cor., cu Robbin central 90 cor. 5 ani garanție reală.

Biciclete, modele de 1905. Noue, complete, cu lampă, clopoțel și garanție de siguranță 120 c., foi pe roată 4 și 5 c., man-tale noue proaspete 6, 7, 8, 9 cor., pompe

80 fil., pompe de picior 3 cor., lampe cu oleiu 1:90 și 2:20 cor., lampe cu ațetilen cor. 3:20, 3:70, 4:50, 1 cutie de carbid 50 fil., lanțuri 2:80—3:20 cor., pedale 3:60—4

cor., material de a nikelisa 1:70 cor., lac email 80 fil., șeauă 3:50 și 4 cor. Emailisarea unei biciclete complete, a nikelisa cele de lipsă și a o face ca nouă costă 24 cor. Aparat pentru curs liber și piedecă, model din 1905 și »Einspann« 28 cor., 75 bucăți diferite biciclete, folosite, fără cusur, de marcele cele mai fine, 55, 70, 75, 80 cor. complet. Prețu-menturi pentru mașine și biciclete, se trimit gratis, dacă se face provocare la »Révașul«. Espeștia se face cu rambursă (per Nachnahme). M. Rundbakin, Wien, XI., Liechtensteinstrasse 23. Intemeiată 1875.

Prețu-menturi ilustrat bogat, despre toate cele trebuincioase la biciclete și motoare se trimite franco, dacă se anticipă 60 fil. (în marce postale). În cas de comande aceste spese se restituie. (75) 6—10

Pentru sezonul de primăvară și vară recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

Căputuri economice.

Haine negre de salon și frac.

Mantale de ploaie și de praf. Pereline de excursiuni, costume de turiști, bicicliști etc.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincă ca măsură e destul a trimite o haină veche.

(24) 52

